

Lumina

Foaie săptămânală pe

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 40.—
Pe o jumătate de an „ 20.—
Pe un pătrar de an „ 10.—

== Un număr 1 Leu. ==

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Grindină și ploii.

Din Vechiul Regat, Basarabia și de aici din Ardeal vin vești rele de grindină și prea multe ploii cari în foarte multe locuri au nimicit cu totul oste neala și nădejțile oamenilor.

De câțiva ani încoaci par că și mersul vremii s'a schimbat în spre rău. Domnul vrea așa și ne ceartă așa pentru că s'au schimbat în spre rău și purtările oamenilor de azi. Vremea de azi vorbește și ne arată lămurit că Dumnezeu ne i-a belșugul ce ni l-a arătat pentru păcatele noastre. Așa zice Domnul: «pentru că n'au ascultat de cuvintele mele: sâmnat-au grâu, dar vor secera spini. Ostenitu-s'au, dar nici un folos nu vor avea» (Ieremia 12, 13).

Să luăm aminte. Buruienile și spinii păcatelor prea ne-au copleșit cu totul ogoarele sufletului nostru și de aceea nici ogoarele ce le muncim nu ne mai dau rodul așteptat. Ascultați cum ne învață Biblia: «Arați pământul cel înțelenit al inimii voastre și nu sâmânați în spinii păcatelor» (Ieremia). Cu adevărat: când vom ara și pământul inimii noastre și vom scoate din el spinii păcatelor atunci vor umbra și vremuri mai bune. Altfel de purtări și altfel de vremuri aveau bătrânii noștri. Când eram eu băiețuș în casa părinților, îmi aduc aminte că bunicul meu niciodată nu arunca grâul în pământ fără să nu cadă mai întâi în genunchi lângă el și să nu se roage — împreună cu preotul — pentru «bună rodirea lui». La «rugi» și la hotare se strângea ca la târg poporul să facă slujbe și rugăciuni. Azi? În locul slujbelor și rugăciunilor, în multe locuri răsună crâșmele, bețiile, păcatele.

Pe ușile și ferestrele unor birturi de aici am văzut scrisă următoarea învățătură și chemare:

«De 3x3 face nouă
Să bem până plouă».

Și chemarea crâșmarului se împlinise: înlăuntru oamenii înghițiau, iar afară ploua mereu. Este un mare rău că tocmai Duminică, în ziua Domnului, birturile stau deschise, ca să strice sărbătorile Domnului și purtările oamenilor. Stăruiți în comitetele comunale pentru închiderea lor în Duminică și sărbători și priveghiați să aveți purtările cele plăcute lui Dumnezeu în satul vostru căci numai cu aceste vom putea îndrepta vremurile grele de azi prin cari ne ceartă Tatăl ceresc.

P. Trifa.

Faceți cooperative (tovărășii) sătești.

În numărul de Rusalii al gazetei noastre (21) am arătat ce sunt cooperativele și ce multe și mari foloase ar aduce ele satelor noastre. Acum voi scrie ceva despre încercările ce s'au făcut aici în Ardeal cu facerea de tovarășii.

În această afacere Vechiul Regat stă cu mult înaintea noastră întrucât acolo aproape fiecare sat își are cooperativa lui și la București este o puternică Federală (mamă) a cooperativelor, care lucrează acum cu un capital de milioane lei. Noi aici în Ardeal avem numai începuturi și încercări de tovarășii. În vremea Ungurilor, orașele și orașelele noastre au făcut numai bănci pentru lipsurile de împrumut ale sătenilor, dar la sate oamenii în foarte puține locuri au cercat să se strângă ei înșiși în tovarășii.

E adevărat că se făcea și atunci propagandă (indeemn) pentru tovarășii. O făcea «Asociațiunea» dela Sibiu și într-o vreme era un adevărat apostol al mișcării de cooperatie dl Vasile C. Osvadă dela «Tovărășia» Libertății din Orăștie (păcat că acum acest apostol șade pe un scaun de director la o mare bancă). Dar puțină ispravă s'a putut face atunci, poate și din pricina că băncile ungurești și stăpânirea ungurească se uitau cu ochi răi la aceste însoțiri și la cei cari încercau să le facă. Aveau însă și Ungurii o puternică tovarășie cu numele «Hangya» (Furnica) în Pestă și în legătură cu aceasta în multe locuri au făcut și Românii tovarășii de consum (vânzare) cari lucrau cu bună ispravă.

«Infrățirea» din Sibiu încă a cercat să strângă în jurul ei băncile sătești și tovarășiiile noastre, mai ales pe cele din jurul Sibiului.

O mișcare mai mare pentru facerea de tovarășii s'a făcut aici în Ardeal numai după strângerea tuturor Românilor în o singură țară. Mai anii trecuți, în vremea guvernului Averescu, s'a pornit o însuflețită mișcare pentru tovarășii. S'au și făcut cooperative și federale în părțile Bihorului, Aradului, pela Târgul-Mureș și în Munții-Apuseni (cu totul avem vre-o 6 federale).

Cum le merge? Apriat nu se știe, dar semnele arată că însuflețirea cu care au pornit, s'a cam domolit. Aceasta din pricina că vremurile (și mai ales oamenii) de azi nu-s din cele mai potrivite pentru tovarășii. Cel care scriu aceste rânduri, am tovarășie în satul meu și cunosc din pășanie unele din multele greutăți ce le întâmpină tovarășiiile și facerea lor.

Voi aminti câteva. Cea dintâi și cea mai mare e aceea că tovarășiiile cer oameni

cu inimă și dragoste față de popor, — iar vremurile noastre tocmai de acești oameni nu prea are.

Orașele și satele sunt pline de speculanți cari fac fel de fel de «afaceri» bune pentru punga lor și aceștia toți pândesc că oare n'ar fi ceva de ros și de câștigat și pe la tovarășie. Dacă le spui că tovarășia îi pentru popor nu pentru afacerile lor — se fac cei mai mari dușmani și hulitori ai mișcării cooperative. Aceștia sparie pe oameni să nu se facă membri că își «pun averea zalog»... și cu alte, fel de fel de apucături și scornituri — pentru că ei își văd primejdute speculațiile și «câștigurile» lor.

O altă greutate este apoi aceea că n'avem în Ardeal un apostol și o Federală centrală cari să bage în ogașă mai bună mersul tovarășiiilor de aici. Bucureștii cu Centrala de acolo sunt prea departe de noi și trebuințele noastre de a ne strânge rândurile.

Greutăți pentru cooperative fac apoi chiar și sătenii noștri. În foarte multe locuri dau ascultare minciunilor și hulitorilor, iar în altele așteaptă îndată să vadă minuni dela noua și tinera tovarășie din sat. Nu mai puțină greutate face și valuta (prețurile) schimbăcioasă precum și transporturile. Federala Moșilor a cheltuit, spre pildă optzeci de mii de lei pentru adusul alor 15 vagoane grâu dela Caracal-Câmpeni. Un lucru care ne-a opărit mult însuflețirea.

Și apoi orice s'ar zice din gură, dar nici băncile — mai ales cele mari — nu-s din prietini ai tovarășiiilor (de câteori s'a certat Federala din Câmpeni cu «Banca Centrală» prin Turda pentru grâul Moșilor?)

Prietinii cei adevărați ai tovarășiiilor trebuie să fiți voi, iubitorii țărani! Voi trebuie să stăruiți mai mult pentru facerea lor pentru că ale voastre sunt și pe voi vă apăra de multele năcazuri și lipsuri. Până când nu veți avea tovarășie în satul vostru, amin zic vouă: glasul vostru și plângerile voastre sunt «glasul celui ce strigă în pustie»...

T. Povață.

Din sfintele Scripturi: «Spălați-vă, curățiți-vă, ștergeți răutățile din sufletele voastre»... «învățați-vă a face bine, căutați dreptatea, ajutați pe cel apăsător, judecați săracului și faceți dreptate văduvei»... (Isaia 1, 16, 17).

Răvaș politic.

Ceretele iar s'au pornit între conducătorii noștri politici cu toate că am avea lipsă de pace și împăcare politică în fața multelor năcazuri din lăuntru țării și marilor primejdii din afară. Comitetul partidului național a ținut sfat la Cluj și a hotărât că nu va sta de vorbă și pace cu guvernul liberal și nici la ședințele parlamentului nu va lua parte. Nădejdele de pace s'au depărtat și mai mult în urma declarațiilor făcute de deputatul V. Goldiș, bărbat cu greutate politică, care era pentru împăcare și colaborare (împreună lucrare) cu liberalii. Acum însă a declarat că partidul liberal e singurul cu care nu se poate face nici un fel de înțelegere.

O înțelegere și ortăcie de luptă între partidul național și țărăniști se încearcă acum la Cluj. Partidele de împotrivire vreau să facă un singur front de luptă împotriva liberalilor și delăturării lor dela putere. De altă parte guvernul liberal se pare că e hotărât să meargă mai departe pe drumul ce l-a apucat ca să arete ce ispravă poate face și el.

Luni s'a deschis Parlamentul în ședință extraordinară (înainte de vreme) pe 3 zile. În această ședință Brătianu a făcut raport amănunțit despre ce a isprăvit la Genova și despre cum stăm cu treburile din afară ale țării (externe). Parlamentul i-a votat încredere și i-a adus mulțumită despre felul înțelept cum ne-a reprezentat și ne-a apărat drepturile țării la Genova. Fratele lui Brătianu, ministrul de finanțe: Vintilă Brătianu, care a umblat pe la Paris pentru tămăduirea valutei (prețului) Leului nostru, a făcut apoi raport despre ce a putut isprăvi pe acolo. A spus că a isprăvit cu bine și străinii au o mare încredere în țara noastră și puterile ei. Parlamentul i-a votat încredere și 3 legi nouă cu ajutorul cărora să poată îndrepta starea din afară a banilor noștri. Ministrul a făgăduit că cu ajutorul măsurilor luate și mai ales cu munca și cruțarea stăruitoare ce se va face în țară, afacerile bănești ale țării se vor îndrepta.

Parlamentul a votat apoi o mică schimbare în legea împărțirii pământului de aici din Ardeal, pentru că erau unele puncte în acea lege, cari împedecau mergerea mai repede a lucrărilor. Partidele din împotrivire (opoziția) n'au luat parte la ședință.

FOISOARA.

Increderea.

La curtea lui Alexandru cel Mare printre mulți alți curteni trăia și un învățat renumit. El ducea o viață liniștită în sărăcie, dar mulțumit. Odată ajunse în mare strâmtoare, fără vina lui. Cătră cine era să se îndrepte cu mai multă nădejde pentru ajutor dacă nu cătră Împăratul său?

Cu smerenie s'a dus înaintea lui Alexandru și i-a spus nevoia mare în care a ajuns. Împăratul cunoscând pe învățatul de omenie fără să-l ispitească mai de aproape îl trimise la vistiernicul său, să-i ceară cât îi trebuie și el îi va da. Omul se duse și ceru o sumă mare de bani, încât vistiernicul se spărie. Mirat de o cerere așa de îndrăzneală nu voi să o plinească fără să întrebe mai întâi pe împăratul. Și se duse să-i spună.

Împăratul ascultă în liniște toate cuvintele vistiernicului, prin care se silea să arate cât de fără cumpăt e cererea învățatului. Când isprăvi acesta, împăratul zise cu hotărâre: «du-te și plătește numai decât

Ne place că auzim vorbindu-se în casa țării despre multele năcazuri și lipsuri ale țării, dar ne-ar plăcea și mai mult dacă i-am vedea pe toți conducătorii noștri politici chibzuind cu sfaturi cuminți despre tămăduirea relelor și îndreptarea pe calea cea bună a mersului țării.

Un izvor de câștig pentru popor.

— Plantele de leac. —

4.

În numerii de mai înainte am descris câteva plante și am arătat prețul cu care se pot vinde. Ne-am interesat despre prețul în mare (de en gros) cu cari se pot vinde plantele culese, și dela o societate am primit știre, că prețurile de acum câteva luni au scăzut în urma concurenței ce o face străinătatea. Așa de pildă floarea de soc nu se poate vinde acum, când se face strângerea decât cu 10—15 Lei k'grmul, iară nu cu 25—30 Lei cum am scris, tot așa și floarea de tei cu 10—20 Lei 1 kgr., iară cornul secării cu 70—90 Lei în loc de 100—120 Lei kgr., Cantarides cu 140—160 Lei k'grmul în loc de 200—220 Lei k'grmul. Cum va fi prețul lor mai târziu peste câteva luni, aceasta nu se știe. Dacă se va strânge multă marfă va fi mai ieftină, iară dacă nu, va fi mai scumpă. Așa că la iarnă poate să fie prețul care l-am arătat noi în foaie, ba poate fi și mai mare. — De aceea nu pregețați ca să strângeți aceste plante asigurându-vă un izvor de câștig frumos.

Astăzi dăm numele la o plantă iarăși destul de căutată.

Măsălarifa (lat. Hyosciamus niger, numită și neburarifa sunătoare. Nemțește: Schwarze Bilsenkraut. — Ung.: Beléndek).

Plantă care înflorește numai anul al 2-lea, rareori și în anul prim.

Crește pe lângă drumuri, case părăsite și ruine, printre gunoaie și locuri neumblate pe unde pășunează regu'at turmele de porci.

Cotorul de cotoare verde-ștearsă e păros și puțin ramificat, înalt de 1 m., și pe dinlăuntru gol. Frunzele sunt verzi-surii, de forma limbei, adânc dințate, groase și cam lipicioase, la vârf ascuțite; cele cari stau la baza cotorului sunt de 15—30 cm. de lungi și 8—15 cm. late, iară cele cari stau în sus pe cotor aproape de trei ori mai mici. Florile sunt galbene-verzui, cu vinișoare violete, au coada foarte scurtă și stau la baza frunzelor dealungul cotorului câte una, iară în vârful cotorului în grup. Sămânța seamănă cu macul, însă e lată de un mm., are forma rinichilor și e

toată suma ce și-a cerut o; purtarea omului îmi place și ei mi-a făcut o mare cinste, căci tocmai prin mărimea cererii sale mi-a dovedit că nu se îndoiește, ci are toată încrederea în bunătatea și dărnicia mea împărătească».

Cu cât mai bogat și mai plin de bunătate este Părintele nostru ceresc! De aceea cereți dela dânsul lucruri mari atât în ce privește împărăția lui între oameni, cât și în ce privește mântuirea sufletelor noastre, — că a Lui este împărăția și puterea și mărirea în veci Amin.

„Jos Sodoma și Gomora“.

Țărăniștii din Bulgaria au avut o mare adunare la Sofia (capitala Bulgariei). Cu acest prilej ministrul președinte a ținut un discurs cu vorbe foarte aspre și necruțătoare despre unele stări din țara lor. Între altele a strigat «Jos Sodoma și Gomora», adică jos cu stările putrede și păcătoase din Sofia. La asta un gazetar din București îl invită pe ministrul Bulgariei să vie și să petreacă într-o noapte la București și îl asigură că se va întoarce îndreptat că Sofia lor «îi o mânăstire pe lângă București». Și cam are dreptate pentru că de fapt la București sunt stări prea rele și mai ales moravuri prea stricate și păcătoase. Unii spun că această

de coloare brună-cenușie. E foarte veninoasă.

Înflorește din Mai-August.

Se întrebuințează frunzele și sămânța.

Frunzele se culeg înainte de înflorire și în timpul înfloririi și după ce se aleg uscăturile se usucă înșirate în pod pe o sfoară sau așternute subțire în podul casei sau alt loc umbros, ca să-și păstreze culoarea. Cu cât sunt mai verzi și mai curate uscate cu atât au preț mai bun.

Sămânța se adună înainte de deschiderea capsulelor în cari se află. Strângem capsulele, le lăsăm să se coacă și usuce deplin, apoi le îmblătim, cernem sămânța și o punem în saci.

În comerț se vinde sub numele de folia (frunze) și semen hyosciami.

E foarte căutată și destul de scumpă, 1 kgr. 10—15 Lei iară sămânța 50—60 Lei.

Ce se întâmplă în lumea mare?

Sfatul de pace dela Haga s'a deschis și semnele arată că se va închide ca și cel dela Genova, fără o mare ispravă. Și la Haga încă dela începutul sfatului s'a adevărit că între Franța și Anglia sunt anumite neînțelegeri. O înțelegere adevărată (adecă din inimă nu numai din gură) între aceste două țări ar face mai mult pentru pacea lumii decât toate sfaturile ce-și mută șatra dintr'un oraș într'altul. America nu i-a parte la sfat și lucru ciudat că și Franța zice că e numai «privitoare», adică a mers să asculte numai ce se vorbește acolo.

Bine ar fi să facă o ispravă oareșcareva acest sfat, dar semne nu prea sunt.

Stările bănești din Austria sunt tot pe povârnișul falimentului (bancrotului). Bani din Austria (coroanele) nu mai trebuie nimănui. Toți cearcă să se lapede de bani și să-i bage în cumpărături sau în bani străini. Pentru o liră sterlină, adică un ban englez care face 665 Lei se imbie peste una sută de mii de coroane. Mulți se tem de erumperea revoluției, iar alții spun că și de Ungaria se lipește boala Austriei, adică și banii ei ar fi pe aceiaș cale.

Bulgarii n'au astâmpăr, ci tot mereu trimit bande cari jefuesc și omoară în satele de pe lângă Dunăre. Guvernul nostru le-a trimis un ultimatum, adică poruncă în scris să se liniștească, altcum va lua alte măsuri, Guvernul bulgar a răspuns că va griji mai bine de oamenii lui.

decădere a venit dela Paris, alții că o face jidovismul cel mult care este și la București. Au dreptate și aceștia din urmă, pentru că de fapt în toate orașele cu jidani mulți s'au stricat moravurile. Noi, când eram în fosta Ungarie, aveam o pildă grăitoare în aceasta privință: pe Budapesta sau Iudapalestina, cum îi ziceam. Era Pesta un adevărat Babilon desfrânat din pricina iudaismului care o stăpânea în vremea din urmă cu totul. (O pildă despre cum ajută jidovismul stricarea moravurilor avem și aici la Sibiu: de câteva săptămâni un jidan a deschis aici o cafenea de «modă nouă». Ziua o ține închisă și încuiată iar noaptea o deschide pentru beții și desfrânări cu femeile stricate ce le are la «îndemâna oaspeților»).

Pe noi Românii trebuie să ne doară stricarea moravurilor din țara și orașele noastre pentru că moravurile cele sănătoase, curate și bune sunt țaria neamurilor și țărilor. Când acele slăbesc, slăbește și țara. Este această un adevăr pe care cu degetul ni-l arată istoria.

Cu degetul ne arată istoria cum popoare mari și puternice au murit, s'au stâns, când și-au perdut credința, moravurile cele curate și s'au otrăvit cu altele putrede și rele.

Toate împărățiile răsăritului și Apusului au slăbit și s'au spart atunci când orașele, satele și oamenii din ele s'au stricat și s'au făcut adevărate cuiburi de Sodome și Gomore.

PENTRU SUFLET.

Evangelhia de Duminecă: „Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu“...

«Zis-au Domnul: Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este întunecată, dar întunecatul cu cât mai mult? Nimenea nu poate sluji la doi domni, că sau pre unul va urî și pre altul va iubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va griji; nu poți sluji lui Dumnezeu și mamonei. Pentru aceasta grăiesc vouă: nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veți mânca și ce veți bea, nici cu trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca. Au nu sufletul mai mare este decât hrana și trupul decât haina? Căutați la pasările cerului, că nici seamănă, nici seceră, nici adună în jirnițe și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pre dânsule. Au nu aveți voi mai multă deosebire de acestea? Și cine din voi grijindu-se, poate să-și adauge statului său un cot? Și de haină ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici torc. Iar grăiesc vouă, că nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia. Deci, dacă pre iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu mult mai vărtos pre voi, puțin credincioșilor? Deci, nu vă grijiți zicând? ce vom mânca? sau: ce vom bea? sau cu ce ne vom îmbrăca? Că acestea toate neamurile le caută; că știe Tatăl vostru cel ceresc, că trebuință aveți de acestea toate?»

Ci căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adauge vouă. (Mateiu 6, 22-33).

Iată cât de frumoasă este evanghelia de Duminecă! Ea ne învață să punem grija de suflet înaintea tuturor afacerilor noastre trecătoare și atunci Tatăl ceresc va avea grijă de toate lipsurile noastre. «Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu... și toate (celelalte) se vor adauge vouă» — în aceste vorbe se cuprinde toată evanghelia de Duminecă.

Aceste vorbe sunt atât de adevărate încât ele ar trebui scrise cu slove mari de aur în fiecare casă și în fiecare suflet de creștin. Adevărul din aceste vorbe l-ați putut băga de seamă și voi în viața voastră. De câteori ați stăruit în rugăciune, ați fost curați în traiul, în purtările și faptele voastre și ați grijit ca aceste purtări să fie și în casele voastre, ați văzut că toate ale voastre vă merg înainte cu bine în semnul că ați căutat mai întâi pe Dumnezeu și astfel El s'a îngrijit și de lipsurile voastre. Și iarăși de câteori ați apucat pe căi rele, de sudalme, beții, vicleșug și ați lăsat să iasă și din casa voastră cele bune și să intre cele rele, ați văzut că și afacerile voastre merg spre rău în semnul și muștrarea că n'ați căutat pe Dumnezeu mai întâi și așa nici El nu va sprijinit cu nici un ajutor.

Acest adevăr l-ați putut vedea apoi și în traiul semenilor vostri. Ați văzut casa în care este căutat Dumnezeu prin rugăciune și purtări bune: acolo, chiar dacă cei ce lăcuiesc într'ansa sunt «slabi, fără ajutor, lipsiți de putere și apăsați de sărăcie», (Sirah 13, 12) ei merg și petrec înainte cu bine în semnul că «ochii Domnului caută spre ei» și li ajută Domnul. Și iarăși ați văzut cum în casa în care nu

este căutat Dumnezeu, chiar dacă 10 mâni aleargă, lucră și strâng, nici un spor nu se arată în semnul muștrării, că unde nu-i Dumnezeu și poruncile Lui acolo nici cele de lipsă nu se «adaog oamenii».

Acest adevăr îl vedem apoi mărit și în vremile noastre. Vorbele lui Isus: «Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu» sunt par'că un strigăt de muștrare și chemare pentru vremurile și oamenii noștri. De ani de zile toate neamurile lumii se frământă, să iasă, să scape din stările grele de azi. Și nu vor putea scăpa până când nu vor «cauta mai întâi Împărăția lui Dumnezeu» ceea ce înseamnă schimbarea în spre bine a omului din lăuntru, a sufletului, a moralului, pentru că cu sufletul și moralul stricat nu se poate «cauta» și afla Împărăția lui Dumnezeu. Până când omnia și oamenii vor sluji mereu lui Mamona și vor stăruia să lase «împărăția lui Dumnezeu» îndărătul tuturor afacerilor — nici un pas spre liniște și bine nu vor putea face.

Până când nu se va îndrepta mai întâi moralul, moravurile oamenilor, ci desfrâul, corupția, vicleșugul, nedreptatea și celelalte păcate de azi vor înflori — nu se va îndrepta în spre bine nici traiul nostru.

Precum în casele în care nu se caută și nu petrece Dumnezeu și poruncile Lui, toate ostenețele căsenilor sunt zadarnice și toate merg spre rău așa și toate frământările, așteptările și suspinările oamenilor după vremuri mai bune vor fi zadarnice, până când oamenii nu vor înțelege glasul și chemarea blândului Isus: «Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui»...
I. Tâlcuitor.

Gaura morții.

Un om bogat, un boier, își făcuse casă nouă și frumoasă. La intrarea în casa cea nouă, boierul a ținut să facă un ospăț de bucurie prietinelor și cunoscuților săi.

Ca de obicei la masă, prietini l-au gratulat cu multe vorbe frumoase și laude măgulitoare. Dar pe sfârșite s'a ridicat unul mai din coada mesei și a grăit cam așa:

«Frumos lucru ai făcut aici prietene. Zidirea a eșit cu bine în toate celea, dar uite a rămas o gaură în casa ta cea nouă. Să astupi și această gaură dacă vrei să fi deplin fericit».

— «Ce gaură?» întrebă stăpânul casei mirat.

— «Gaura prin care va intra moartea

după tine și prin care te va scoate din casa ta cea nouă», răspunse prietinel.

Creștine! Cetitorule! De lăcuiești în bordeiul sau palat, adu-ți aminte că gaura morții stă totdeauna deschisă în bordeiul tău sau în palatul tău.

«Priveghiați și stați gata că nu știți ziua și ceasul când» moartea va intra prin ea să vă ducă înaintea Dreptului Judecător.

«Păziți-vă, priveghiați și vă rugați, că nu știți când va veni vremea aceea»... «seara sau la miezul nopții, sau la cântatul cocoșilor, sau dimineața. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle pe voi dormind» (Marcu 13, 33-36). «Aduți aminte că moartea nu zăbovește» (Sirah 14, 12).

Cum merge împărțirea pământului.

Rapoarte oficiale arată că împărțirea pământului merge cu zor înainte. În județul Hunedoara s'a început împărțirea moșiei nemeșesti din hotarul comunei Peștișul-Mare. Deasemenea și în Bihor se începe împărțirea moșiilor bisericii papistașe din Ceica, Tinca, Salonta-Mare și cercul Aleșd. Se vor împărți toate sătenilor. După ele vor urma și moșiile bisericii greco-catolice din Beiuș și Oradea-Mare.

În județul Făgăraș împărțirea se va face în zilele acestea. De asemenea și în celelalte ținuturi ale Ardealului și Bănățului vor urma. — După ce legea agrară votată pentru Ardeal cuprindea unele puncte care împedecau mersul mai grabnic al lucrărilor Parlamentul a schimbat acele puncte.

Rugăm pe celitorii noștri cari ar simți că se fac nedreptăți cu împărțirea pământului să ne scrie, ca să cerem dreptate.

O ciudată pedeapsă americană.

Ciudată nație de oameni mai sunt și americanii aștia: le trăsnește câte ceva prin minte și nu s'astâmpără până ce n'o scot la capăt.

Așa de pildă obicind, câtă pacoste aduce beția pe capul creștinului, cărmuirea americană a căutat leac pentru acest beteșug. Și l-a găsit: încă de-acum doi ani a oprit cu desăvârșire fabricarea oricărui fel de beutură spirtuoasă. Iar pe cea din pivnițe, într'o bună dimineață a dat-o pe gârlă.

Firește, în ajunul opreliștii lumea și-a cam luat partea. Dar pe urmă — hotar.

Numai cât omu-i om și ispita-i ispita. Iar de n'ar fi ispita, nici omul n'ar intra în păcat.

De unde — de unde nu, destul că un cetățean, care se vede că n'avea obiceiul să verse băutura în carâmbul cismii, dase de niște bere. Și, cum nu mai văzuse de mult așa ceva, se gândi de astădată să-și astâmpere setea, coala după toată rânduiala. Uitând de lege — a băut, nu s'a incurcat; a băut, de s'a făcut turtă.

Până aici a mers cum a mers, dar a aflat poliția și gluma s'a îngroșat. Cetățeanul nostru a fost luat frumuseț de guler și băgat la răcoare. Aici însă nu a stat multă vreme, că poliția și-a făcut socoteala că nu e bine să ții pe om și să-i dai de mâncare pe de geaba. Nu l-a globit însă nici cu bani — că era om cu familie păcatele lui — ci l-a pus să verse în canal... una câte una 3575 de sticle de bere (tot de contrabandă) fără să-i fie îngăduit să guste măcar din bunătatea de beutură.

O mai strașnică pedeapsă nici că putea iscodi cineva pentru pricinașul nostru.
Neculce.

Gospodărie.

Pescărie eștină și bănoasă.

Nu puțini din sătenii noștri au la îndemână apă potrivită, în care ar putea ținea sumedenie de pești fără mai nici o cheltueală.

Când cu înființarea unei pescării măestrite, în privire trebuie luat felul apei, examinând mai de aproape care soi de pești ar izbuti mai bine. La prăsirea în mic va trebui să dăm întâetate păstrăvilor și crapilor, ca fiind mai prețioși.

Crapilor atât de lacomi le prieste cu deosebire apa moale, a cărei căldură ajunge vara până la 28° C. Alvia să cuprindă pământ gras. Păstrăvii înaintază bine în apa limpede, care curge neconținut și a cărei temperatură nu se urcă mai sus de 22° C.

Crapii pot fi hrăniți mai numai cu ce rămâne din bucătărie. Cu începere din Octombrie și până în Februarie, ei petrec într'un fel de amorțeală și nu au trebuință de hrană. Din contră păstrăvii trebuie ținuți vara-iarna cu cărnuri tocate, mărunțai, gănganii sau alte rămașițe animalice.

Prăsierea măestrărită din lapți și icre (tarac de pește) e anevoioasă și împreună cu spese și alte neajunsuri. Pe seama unei pescării mici, de care vorbim, ajunge să cumpărăm pești mititei și efitni cari, supuși unor îngrijiri cât de cât, firește în apă potrivită, înaintază destul de repede. Apa în care se țin peștii, se poate folosi la adăpatul vitelor sau pentru alte scopuri. Adâncimea apei să fie de 1½ m. cel puțin; altcum înghiață prea tare, iar vara s'ar prea încălzi. Peștii mititei de prăsilă ar trebui ținuti dechilin, într'o apă închisă, care se va adăposti în contra rațelor, găștelor, broaștelor și rămătorilor.

D. Comșa.

Știrile săptămânei.

Familia Regală la Sibiu. Mercuri dimineața au sosit aici MM. LL. Regele și Regina noastră pentru a lua parte la serbările de încheierea anului la școala de cavalerie. La gară au fost așteptați de ministrul de războiu Mărdărescu în fruntea ofițerilor, de oficiile bisericesti și civile și de numeros public eșit să salute pe capul țării. Muzica militară a cântat imnul regal, primul orașului a îmbiat după datina strămoșească pâine și sare. Apoi între urale însuflețite s'a pornit alaiul în frunte cu ostași călări și încheind rândul tot mândrii noștri ostași pe cai aprigi, Suveranii au plecat în automobile la școala militară.

Nouă Arhieriei (vlădici). Sfântul Sinod, adecă sfatul tuturor mitropoliților și episcopilor din România, a ținut ședință la București și în această ședință a propus să fie ridicată la rangul de Arhieriei: Arhimandritul *Iuliu Scriban* din București, unul din cei mai învățați bărbați ce i are biserica noastră; asesorul *Lazar Triteanu* din Sibiu, un bărbat luminat și un foarte bun pricepător în conducerea afacerilor bisericii noastre și Arhimandritul *Ilarion Mircea* din Vechiul Regat.

Frații noștri greco-catolici dela Blaj de asemenea au așezat în scaunul episcopiei din Lugoj pe Dr. *Alexandru Nicolescu*, un bărbat învățat, blând și cucernic.

Intru mulți ani!

Plouă... Numai înainte cu câteva săptămâni umbra o vreme din cele mai potrivite și aveam nădejdele cele mai bune de un an îmbelșugat. Dar acum vremea s'a schimbat în spre rău. Din toate părțile vin știri de ploie prea multe și vreme nepotrivită. Plouă într'una și ploaia a început să strice. Toată nădejdea țării era belșugul ce îl arătau țarinile. Acest belșug urma să tămăduiască și valuta, adecă afacerile bănești ale țării. Dănuirea înainte a unei vremi nepotrivite și stricătoare de sămănături ne poate fi de cel mai mare năcaz și nouă și țării noastre.

Faceți rugăciuni stăruitoare pe tot locul ca bunul Dumnezeu să nu ne ia belșugul și nădejdele ce ni le-a arătat, pentru păcatele noastre!

673 tovarășii (cooperative) de tăiat păduri sunt în Vechiul Regat și se fac mereu altele nouă. Aceste tovarășii numără 41 de mii de membri scriși cu 20 milioane de lei și au 27 fabrici de industrie lemnoasă (de lucrarea lemnului) precum și o mulțime de joagăre mai mici. E de prisos să mai spun că aceste tovarășii fac cea mai bună ispravă pentru poporul muncitor care se face părtaș la tăierea pădurii nu

numai cu toporul și plata ce se îndură să i-o dea streinul, ci i-a parte și la câștigul ce iese din munca sa.

Păcat că noi aici în Ardeal, unde pică pădurea pe noi, nu avem astfel de cooperative. Până nu le vom avea, pădurile noastre le vor cumpăra streinii (jidanii), cu câștig pentru ei, iar Românii noștri vor lucra cu ziua, cu firezul, toporul și plata ce se vor îndura streinii să le-o dea. (Așa pălesc acum Moșii cu pădurile lor). Dacă am avea tovarășii, ar cumpăra ele (adecă mulțimea sătenilor) pădurile și așa câștigul întreg ar rămânea celor cari muncesc pentru el. Dacă nu le avem, faceți-le pe tot locul. Pentru Statute și deslușiri adresați-vă Centralei Cooperativei sătești, București.

O broșură de cântece populare puse pe note pentru cor mixt de dl profesor N. *Oancea* va apărea sub îngrijirea Asociațiunii noastre culturale și se va pune în vânzare în curând, la toate librăriile din Sibiu. Sunt cântece culese pe ales, dintre cele mai frumoase cu cari își mângăie sufletul poporul nostru. Ele au fost cântate mai întâi de coruri din Sibiu și din alte locuri, spre marea plăcere și bucurie a celor ce le-au putut asculta. Școalele noastre și mai ales reuniunile de cântări sătești nici una să nu rămână fără a le cumpăra pentruca să le învețe și să le cânte.

Ne aducem acasă morții din Ungaria și Bulgaria. Societatea «Mormintele Eroilor» face pregătiri să aducă în țară osemintele eroilor cari au căzut și dorm în pământ străin. Vor fi aduși cât de curând cei căzuți în Ungaria și Bulgaria. Astfel scumpii noștri eroi vor intra să-și doarmă mai departe somnul în țara lor iubită pentru care au murit. Ar fi bine să le facem loc de odihnă în temelile Parlamentului nostru pentruca să fie politicianilor noștri de muștrare și de aducere aminte că au datorie să înceteze cu vrăjbele și să facă ispravă de muncă pentru țară.

O hotărâre înțeleaptă: mănăstirile vor țipări cărți. Sf. Sinod dela București a luat această hotărâre, care de altcum nu e nouă pentruca Mănăstirile noastre mai ales această frumoasă chemare au avut o, și în trecut: să scoată cărți imprăștiitoare de lumină sufletească. Aproape toate cărțile noastre bisericesti și Cazaniile cele vechi au eșit din teascurile tipografiilor dela mănăstiri. Dar în vremea din urmă mănăstirile lăsaseră aceste frumoase îndeletniciri și apucaseră altele de gospodărie.

Ne bucurăm că se întorc iarăși la cele vechi și bune.

Un aeroplan din Rusia a trecut în Basarabia ca să șpioneze. A fost prins și i s'a dat foc.

Despre înțelesul Papei dela Roma cu trimișii Sovietelor la Genova gazeta noastră a scris la vremea sa, arătând că acest înțeles cu jidanii și dușmanii creștinismului s'a făcut cu gândul și planul lățirii bisericii papistase între Rușii ortodocși. Un confrate dela Blaj ne-a cam muștrat la foarte pentruca ne ocoșim în aceste afaceri, dar iată acum se ridică și alții mai mari și mai «ocoși» decât noi și aduc muștrări Papei pentru înțelesul cu bolșevicii. Ziarele franceze s'au ridicat într'un glas împotriva acestei legături, iar unul din cei mai mari scriitori ce are Rusia (Merejkovski) a scris o scrisoare deschisă către Papa. Iată ce zice între altele acel învățat:

«Mărturisesc în fața lui Dumnezeu că acei ce vorbesc astăzi în numele Rusiei și zic că sunt guvern rusesc (adecă bolșevicii) nu vorbesc în numele Rusiei. Sunt niște înșelători, ei nu sunt aleșii poporului rus, ci ucigașii lui... «Prea Sfinte Părinte! Noi Rușii luminați am fost totdeauna pentru împreunarea tuturor bisericilor lui Hristos. Dar înțelegerea sfântului Scaun dela Roma cu Sovietele depărtează și mai mult bisericile răsăritului și întreg poporul rusesc de biserica Apusului și de nădejdele într'o viitoare biserică a omenirii întregi... «Noi credem însă că Dumnezeu nu va îngădui lucrul acesta: vicarul lui Hristos nu va sta de vorbă cu reprezentanții lui Antihrist...»

Mai mult decât atât nici noi n'am scris.

Tiparul tipografiei arhidiecezane în Sibiu.

Cum judecă copilul pe tatăl său. Până la 10 ani tata este pentru copil un om ce știe și poate să facă toate cele și tot ce face este bun. Intre 10 și 20 de ani și copilul începe să facă multe lucruri tot așa de bune ca tatăl său. Dela 20 până la 30 de ani feciorul e mai ocoș decât tatăl său și crede că el mai bine gândește și lucră ca «bătrânul» lui tată.

Intre 30—40 ani fiul începe a băga de seamă cât de cuminți sunt sfaturile și vorbele tatălui său și începe a le prețui. Dacă ajunge copilul la 40 de ani și mai trăește încă tatăl său — nici un pas nu mai face și nici un lucru nu mai începe fără să ceară sfatul tatălui său.

Valuta (prețul) banilor. Cursul Leului nostru este 7.50. Bani streini se pot cumpăra așa: 1 franc francez cu Lei 13.40—13.45, o Liră italiană cu 7 Lei 40 Bani, Marca nemților cu 50—51 Bani, Dolarul cu 155—156 Lei, Leva bulgară cu 1 Leu 6 Bani, Coroana cehoslovacă cu 3 Lei, Dinarul sârbesc cu 2 Lei 5 Bani.

O interesantă statistică (socoată) despre sfatul dela Genova a făcut un american. El arată în socoata lui că în ședințele sfatului s'a rostit cuvântul «pace» de 378 de ori (din gură, dar din inimă nici odată). Trimișii Angliei, Lloyd George, a pomenit de 72 de ori despre «pacea lui Dumnezeu». Trimișii bolșevicilor au avut 43 de «cereri» (de bani și altele). Trimișii Franței Barthou, a «protestat» de 34 ori și a scuiat odată și bine când a fost vorba de desarmare (pentruca bolșevicii să poată sări pe noi). S'au dat 43 de banchete și cu spesele beuturilor și mâncărilor s'ar putea hrăni cincisprezece mii de copii orfani într'un an.

Multă cheltuială și puțină ispravă!

O dispută ciudată s'a dat într'o gazetă dela București. Și anume s'a pus la gazetă înrebarea de ce nu mai merg la oraș atâtea alimente (hrănuri): ouă, lapte, unt, găini, rațe, pui, cireșe ș. a... așa cum se duceau în vreme de pace. La asta au răspuns mulți în multe feluri. Unul a răspuns cam așa: «Apoi vedeți, de aceea nu mai vin atâtea hrănuri la orașe pentruca țărani au început să le mănânce ei. A început să-i placă și țaranului pui fripti cu mujdei, mămăliguța cu unt proaspăt, ochiuri cu spanac și începe să nu-i mai fie scârbă de mielul gras și plăcintele umplute cu cireșe. Găștele și rațele nu le mai duce la târg, ci așteaptă să iasă varza, ca să-i toarne o rață friptă pe varză călită, iar ouăle le bagă în plăcintele lui... Țăranul a început să-și mănânce el hrănurile mai ales de când pela orașe au început să-i scotocească traista și desagii ordinele prețurilor maximele. De atunci vine cu traista goală la oraș, lăsându-ne pe noi să ne frigem «ordinele» noastre...»

O dispută ciudată și cam adevărată!

Schuller, craiul permiselor, a ieșit din temniță punând o cauțiune de 2 milioane Lei, adecă un fel de zalog și asigurare că nu va fugi nicăeri până ce i se va face judecată. Până atunci Schuller va căuta să dovedească și să arate cu documente tari și bune că nu-i vinovat și a fost pe nedreptul aruncat la temniță.

Tot e mai bine în cealaltă lume pentruca acolo păcătoșii cu nici un fel de cauțiune de bani nu pot scăpa de temnița iadului pedepsitor și judecata Dreptului Judecător!

Bolșevicii jefuesc și morții din morminte. După ce au gătat cu cei vii, mai săptămânile trecute bolșevicii au spart noaptea mormintele foștilor țari din Petrograd și au jefuit auriturile și podoabele ce le-au aflat acolo.

După ce vor găta și cu morții pe cine vor mai jefui??

Dela Reuniunea meseriașilor români din Sibiu. Petrecerea de vară (maialul) anunțată pe 18 Iunie n. c. în Dumbrava orașului, — din cauza timpului nefavorabil s'a amânat pe *Duminică 25 Iunie n. c.* Comitetul.